

Profilering katholieke identiteit

Stichting Peelraam

De dertien basisscholen van de stichting Peelraam hebben in hun gezamenlijk strategisch beleidsplan verschillende speerpunten geformuleerd. Eén daarvan is het speerpunt profilering van de katholieke identiteit. Emmanuel Gerritsen vertelt hoe de scholen daaraan werken.

stichting
primair
onderwijs

Speerpunt 10: Wij profileren onze identiteit

“Identiteit wordt bepaald door elementen als de aard, de gesteldheid van de situatie en de cultuur (van de school). Levensbeschouwing speelt hierbij een belangrijke rol, aangezien dit een geheel aan opvattingen en overtuigingen over de mens, het leven en de wereld omvat.

Voor de profilering van Stichting Peelraam is een duidelijke identiteit essentieel. Binnen de Stichting Peelraam bestaat ruimte voor diversiteit; scholen kunnen op uiteenlopende wijze vorm en inhoud geven aan de identiteit.

Strategische keuzes:

- Stichting Peelraam heeft een eigentijdse en inspirerende identiteit.
- De Peelraam-scholen hebben een duidelijk herkenbare identiteit passend bij de leerlingenpopulatie, het team, de wijk en de onderwijsinrichting.”

Uit het strategisch beleidsplan Peelraam 2008-2012

Directeurenoverleg

In overleg met de Dhr. Lowi van der Mark, voorzitter van het College van Bestuur van de stichting, is er eerst een plan van aanpak opgesteld. De teams van leerkrachten en de ouders van elke school worden uitgedaagd om na te denken over en te reageren op de kernwaarden die de stichting al eerder had geformuleerd en op de nota ‘Identiteit Peelraam’.

Maar de manier waarop ze dat willen doen, is vrij. De scholen kunnen een traject volgen dat bij hen past. In het directeurenoverleg werden er drie trajecten gepresenteerd en in korte workshops uitgetoetst. Naast een strak gestructureerde aanpak, waarin men toewerkt naar een kwaliteitskaart identiteit, en een aanpak waarin het open gesprek met elkaar centraal staat, werd ook een creatieve aanpak voorgesteld.

Al was er op voorhand wat aarzeling, enkele aanwezigen waren verrast door de diepgang die juist bij de creatieve aanpak werd bereikt.

Leerkracht wie ben je?

Zodra het woord 'katholiek' valt, gaan er bij ouders en leerkrachten de nodige alarmbellen af. Nog steeds is er de angst om in een bepaalde richting te worden gedwongen. En wijd verbreid is ook de opvatting dat levensbeschouwing thuis hoort in de privéwereld. Hoe je daarover ook denkt, het zal voor ieder helder zijn dat de leerkracht zijn emoties, attitudes, en diepere overtuigingen niet helemaal thuis kan laten.

Iets van de persoon van de leerkracht komt mee de klas in. En gelukkig maar. Want juist de persoonlijkheid van de leerkracht is het belangrijkste instrument in het onderwijs. Niet de methode die gebruikt wordt, staat centraal, maar de relatie tussen leerkracht en leerling. Leerlingen zoeken vertrouwen, uitdaging, leiding; de leerkracht is een voorbeeld en identificatiefiguur.

De vraag is dus vooral: leerkracht wie ben je? Wie zijn zij: die leerkrachten aan wie we onze kinderen toevertrouwen? Hoe staan zij in het leven? Wat willen zij voor onze kinderen?

Katholiek

De waarden van de leerkracht en de waarden van het team gezamenlijk willen we formuleren en laten zien. Vervolgens komt de vraag aan de orde: zijn die waarden ook katholiek?

Sommigen zullen bij 'katholiek' meteen denken aan de kerk, aan macht of dwang, aan pracht en praal, aan onverdraagzaamheid of saaiheid. Natuurlijk, die negatieve elementen zijn er ook. Maar de katholieke traditie is breder en rijker. Er zijn ook verhalen, schilderijen en muziek die spreken over verwondering, respect, vrede, rechtvaardigheid en liefde. De scholen en leerkrachten worden uitgedaagd te laten zien wat zij daarmee doen.

Geen keurslijf

Inmiddels zijn enkele scholen van start gegaan. De begeleiding door Sol wordt aangepast aan de behoeften en mogelijkheden van de school. Elke school is immers anders. En dat moet zo blijven. Uiteindelijk gaat het er niet om dat de scholen allemaal dezelfde identiteit en uitstraling hebben, maar dat juist helder is waarin de scholen overeenkomen en verschillen. We hopen dat de identiteit van de school zo niet getekend wordt door onzekerheid en vaagheid, maar door helderheid en enthousiasme.

De voorgestelde trajecten

A. De strak gestructureerde aanpak:

- Team: Gesprek over waarden:
 - Bespreken 7 kernwaarden van Peelraam.
 - Deze verbinden met teksten, beelden, verhalen uit de christelijke traditie.
- Team en ouders: Gesprek over identiteit:
 - Bespreken tekst 'identiteit Peelraam'.
 - Invullen vragenlijst: waarin komt onze katholieke identiteit tot uiting?
- Team: Kwaliteitskaart katholieke identiteit.
 - Opstellen, bespreken en aangeven prioriteiten.
 - Doornemen schoolgids; aanvullingen aanbrengen.
- Staf: Opnemen in schoolplan en kwaliteitscyclus

B. De open benadering: identiteit als verhaal

- Team: wie ben je als leerkracht?
 - Schrijfofdracht: 'Leerkracht, wie ben je?'
 - Uitwisseling.
- Team en ouders: wie zijn wij als school?
 - Het verhaal van de school wordt verteld / geconstrueerd.

- Enkele bij dit verhaal passende spreuken, beelden, verhalen uit de katholieke/christelijke traditie worden voorgesteld en besproken.
- Team: consequenties
 - Uit het verhaal van de school worden de belangrijkste waarden gehaald en vergeleken met de kernwaarden van Peelraam.
 - Beschrijven hoe het verhaal van de school te zien is in de dagelijkse praktijk.
- Staf: Opnemen in schoolgids, schoolplan en kwaliteitscyclus

C. De creatieve aanpak:

- Team: mijn levensbeschouwing
 - Tevoren leest ieder de tekst 'identiteit Peelraam'.
 - Schrijfpodracht: 'Leerkracht, hoe sta je in het leven?'
 - Omzetten in gedicht, schilderij, foto, object, ppt....
 - Uitwisseling.
- Team: katholieke identiteit van de school
 - Bespreking tekst 'identiteit Peelraam'.
 - Creatieve werkvorm waarin de katholieke identiteit van de school tot uiting komt.
- Team: profilering
 - Naar een duidelijke, herkenbare, eigentijdse en inspirerende identiteit.
 - Taal en beeld: hoe drukken we uit wat/wie we willen zijn?
 - Consequenties: zo nodig doelen opstellen (schoolplan).
- Staf: Opnemen in schoolgids en schoolplan.

